

Křtinský zpravodaj

Říjen 2023/3

Vážení sousedé,

držíte v rukou poslední letošní číslo našeho Zpravodaje. Je proto čas udělat malé shrnutí toho, co se stalo a co ještě do konce roku můžeme očekávat.

Vodovod na Kolonce je hotov, firma ještě odstranila během podzimu některé nedostatky. Poslali jsme druhou splátku a máme zaplaceno 8,3 milionu korun, z celkové částky 12,8 mil. Příští rok doplatíme zbytek. Na tento druh výměny vodovodu, bohužel, neexistuje žádná dotace, takže ji musíme hradit celou z našich zdrojů.

Vodovod a kanalizace od Legionáře k Učiteláku je na sloučeném Územním a Stavebním povolení. V tomto případě je to pro nás výhodnější, protože podstatná část bude hrazena z prostředků Svazku. Začne se na jaře příštího roku.

Stavba čističky: projektant bude v nejbližším termínu odevzdávat projekt k územnímu a stavebnímu řízení.

Na hřbitově je opraveno oplechování, fasáda a natřeny dveře a okna na kapli a také stěna márnice. V současné době probíhá výměna starého dřevěného plotu. Stále ještě čekáme na vyhodnocení žádosti o dotaci na opravu hřbitovní zdi.

A není to jediná dotace, kterou máme ve hře. Na místní komunikaci Bukovský kopec, jsme v náhradních. V září jsme podávali žádost o dotaci na dvě fotovoltaické elektrárny. Jedna na školu a druhá na budovu koupaliště, obě o výkonu 20 kWp. Dále také jednu dotaci v rámci Interregu (přeshraniční spolupráce mezi SK – CZ), „Sdílení kulturních a historických tradic mezi Křtinami a Bojniciemi“. Úplně čerstvá je žádost na MAS Moravský kras „Revitalizace louky pro volnočasové aktivity“. Jedná se o prostor za Jednotou.

Co se týká silničního průtahu Březina – Křtiny – Jedovnice, začátkem listopadu už snad dojde k předání kompletního projektu SÚSce. Už několikrát jsem slyšel názor, že v Březině mají chodníky a ve Křtinách nic. Tak jen pro vysvětlení: součástí průtahu jsou také chodníky a jedno bez druhého nejde bohužel realizovat. Investor silnice je SÚS JMK, chodníky platí obec. Pokud se to nebude dělat současně, SFDI nám na to nic nedá. Pro pamětníky: v Březině se také nejdříve udělal průtah a následně se dělají chodníky.

Jen krátce ke koupališti: jednoznačně se osvědčilo spojení koupaliště s kempem. Celková návštěvnost byla více než 13.500 osob, a navíc, v drtivé většině, s velmi příznivým hodnocením. Poděkování patří všem, kteří se letos starali o bezproblémový provoz areálu.

Během léta proběhly tradiční Hody. Kdo byl, viděl, jak máme šikovně mládí. Zhostili se jich naprosto skvěle. Stárkům patří velké díky za krásný zážitek, vážíme si toho.

Na letošním Dnu Křtin si snad každý něco našel. Program během celého víkendu byl připraven tak, abyste byli spokojeni. Opět poděkování, všem, kteří se na organizaci podíleli. Stejně tak organizátorům Křtinské padesátky. Ze všech těchto akcí, bude ve Zpravodaji určitě dostatek materiálů.

A protože se jedná o poslední číslo letošního Zpravodaje, chtěl bych vám všem popřát, abyste do konce roku zažívali jen samé příjemné věci. V nelehké době, plné mezinárodních konfliktů, globálního oteplování, ekonomických potíží a přírodních katastrof budeme určitě všichni potřebovat vše dobré, hodně zdraví a osobní pohody. To vše vám roce 2024 přeje

Váš starosta

Upozornění pro plátce místních poplatků!

Upozorňujeme občany, že **veškeré změny**, souvisící s místními poplatky, včetně změny adresy, počtu psů a podobně, je třeba ohlásit **do 15 dnů na úřad!**

Oprávněnost slevy na poplatcích je třeba **každoročně znovu doložit.**

Poděkování

Potkal jsem onehdy před Jednotou paní Ivanu Jelínkovou, obyvatelku Kolonky. Mávala na mne už z dálky a sotva jsem k ní přišel, rovnou spustila: „*Musím vám velice poděkovat za ten nový vodovod. Měli jsme z toho obavy, ale udělali jste to úplně perfektně.*“

To jsem nečekal. Já osobně jsem nikdy žádný vodovod nevyráběl, a ani nevím, jak se to dělá, takže mne její poděkování zaskočilo. Požádal jsem ji tedy, ať svou radost vypíše jako příspěvek do Zpravodaje. Jenže to se asi ostýchala. Její poděkování tak uvízlo nepatřičně na mé hrudi a začalo tížit mé svědomí. Nemohu přece slíznout smetanu za cizí práci.

Jako zastupitel samozřejmě zvedám ruku pro nebo proti realizaci různých investičních akcí, to ale k jejich uskutečnění ani zdaleka nestačí. Hlavní tíže organizačních prací, shánění dotací a dohadování s úřady, s projektanty a firmami leží na vedení obce. Na starostovi a jeho náměstku. A také na účetní Anitě Ruby, která musí uhlídat veškeré finanční toky a faktury. A těm třem bylo ve skutečnosti poděkování Ivany Jelínkové určeno.

Patří už k lidským vlastnostem, že máme mnohem blíž ke stížnostem a všelijakému brblání, kdykoli něco není úplně podle našich představ, zatímco zaslouženými pochvalami šetříme. A tak, pokud se nějaká pochvala přece jen najde, bylo by škoda, nechat ji zapadnout. Rád ji proto předávám touto cestou tam, kam patří. Vých.

Petr Švenda, zastupitel

Jubilanti

V následujících měsících oslaví životní jubilea tito naši spoluobčané:

Listopad

Zdeněk Hamerský, Jiřina Opletalová, Ludmila Skácelová,
Miroslav Šebela

Prosinec

Eva Fialová, Marie Grimová, Kamil Pernica,
Zdeňka Švédová, Jaroslava Švendová, Eva Zdráhalová

Leden

Zdeněk Farlík, Cyril Hrubý, Eliška Kouřilová,
Marcela Perglová (Santini)

Únor

Josef Bajer, Jarmila Fišerová (Santini), František Hloušek,
Marie Kovářová, Jan Pokorný, Františka Riedelová,
Miroslava Rusnoková, Alena Tioková, Vladimír Vodička

Přejeme jim do dalších let života pevné zdraví a osobní spokojenost.

SVOZ ODPADU

Komunální odpad: sudá středa

1., 15., 29. listopadu, 13., 27. prosince, 10., 24. ledna, 7., 21. února.

Velké kontejnery:

Sklo: lichý pátek, **Papír:** liché úterý, **Plast:** liché úterý, **BIO:** každé pondělí.

Domovní PAPÍR:

7. listopadu
5. prosince
9. ledna
6. února
5. března

Domovní PLASTY:

8. listopadu
6. prosince
23. ledna
20. února

Děkujeme vám za spolupráci při třídění odpadu.

Přírodovědný klokan

Dne 11. října 2023 se naše škola zapojila do soutěže Přírodovědný klokan, která je určena žákům 8. a 9. tříd. Cílem soutěže je vzbudit zájem žáků o přírodovědné a technické obory. Žáci řešili 24 soutěžních úloh z matematiky, přírodopisu, chemie, fyziky a zeměpisu. Zúčastnilo se celkem 11 žáků, kteří vybírali z nabízených odpovědí A až E právě jednu správnou. Nejlepšími řešiteli soutěže v naší škole byli tito žáci :

1. místo **Lukáš Holec**, třída 9. B, 81 bodů
2. místo **Václav Bittner**, třída 9. B, 70 bodů
3. místo **Vít Vandas**, třída 8. A, 66 bodů.

RNDr. Jarmila Ištoková

Adaptační pobyt žáků 6. ročníku

Letos jsme se na adaptační kurz vydali v termínu 25.-27. září 2023, a to do kempu Baldovec. Zde jsme absolvovali bohatý program, který zahrnoval například seznamovací hry, střelbu z luku, překonávání překážek v lanovém centru nebo lezení po horolezecké věži.

Pro mnoho dětí byl pobyt ve výškách velkou výzvou, ale všichni překonávali sami sebe.

Kromě tohoto programu s instruktory z Baldovce jsme stihli i mnoho dalších aktivit, jako například večerní stezku odvahy či pěší pochod na Holštejn, kde jsme navštívili tajemnou jeskyni Hladomornu a našli zde malý poklad. Adapták určitě splnil svůj účel, protože při všech těchto adrenalinových aktivitách jsme měli možnost se navzájem lépe poznat, a to jak žáci mezi sebou, tak i žáci a učitelé. Teď už trochu víme, co od sebe můžeme očekávat, mnozí si našli nové kamarády, zažili spolu legraci. Myslím, že pozitivní atmosféra kurzu je znát i v následujících příspěvcích, které po akci napsali sami šestáci:

„Adapták byl skvělej. Hodně jsem poznala svou třídu, ale zároveň jsem poznala i 6. B.“

„Vařili dobře a to mě celkem překvapilo. Taky jsme měli super instruktora Jardu.“

„Když jsem lezl v pneumatikách, bylo to dost na odvalu. Nahoře jsem se celkem bál, ještě ke všemu, když vás jistil spolužák, bylo to hodně o důvěře, ale všichni to zvládli!“

„Líbily se mi snídaně, hlavně když jsem si mohl dát pět párků s kečupem...“

„Naše večerní hoňko-schovka byla zábava, a to velká. Užili jsme si to s klukama i s holkama.“

„Na adaptáku byla sranda a ten smažák na Holštejně byl vynikající.“

„Nejvíc mě bavila stezka odvahy, kde se nás nakonec sešlo šest a na konci jsme na ostatní bafali.“

„Jsem ráda, že jsem jela a taky děkuji paním učitelkám a asistentkám za to, že to tak dobře zařídily.“

My děkujeme za uznání a budeme se se šestáky těšit na další společné zážitky.

Mgr. Johana Benešová

Den Křtin

V sobotu 23. září 2023 dopoledne proběhlo kulturní vystoupení dětí z mateřské školy a žáků základní školy. Součástí bylo i vyhodnocení soutěží naší školy ke Dni Křtin, tentokrát s mottem „Z úcty k Santinimu“. Soutěžilo se v několika kategoriích. Soutěžní práce byly vystaveny ve Spolkovém domě Křtiny. A jak celá soutěž dopadla?

1. Vyhodnocení výtvarné soutěže dětí z mateřské školy, které malovaly křtinský kostel:

1. místo Daniel Garaj
2. místo Václav Minář
3. místo Daniel Zbořil

2. Vyhodnocení výtvarné soutěže žáků 1. stupně základní školy - výtvarné ztvárnění staveb Santiniho, či baroka:

I. kategorie (1. - 3. třída)

1. místo Jáchym Ferenc 2.tř.
2. místo 3.třída – kolektivní práce
3. místo 1.třída – kolektivní práce

II. kategorie (4. - 5. třída)

1. místo Anežka Bělocká 5.tř.
2. místo Kateřina Packová 5.tř.
3. místo Vanesa Solaříková 4.tř

3. Vyhodnocení výtvarné soutěže žáků 2. stupně základní školy - výtvarné ztvárnění staveb Santiniho, či baroka:

I. kategorie (6.- 7. třída)

1. místo Tereza Boháčková 7.B
2. místo Sofie Nelly Kříčková 6.B
3. místo Marek Quitta 6.B

II. kategorie (8.-9.třída)

1. místo Anežka Navrátilová 9.B
2. místo Karolína Poláková 9.B
3. místo Markéta Možná 8. tř

4. Vyhodnocení literární soutěže žáků 2. stupně základní školy

Žáci 8. a 9. tříd vytvářeli výukové materiály inspirované Santinim nebo barokem:

1. místo Anna Pelclová 9.B - Santiniho stavby s časovou osou
2. místo kolektiv 6.A - pexeso
3. místo kolektiv 7.A - nástroje architekta

Poděkování patří všem dětem a žákům, kteří se do soutěže zapojili, a také všem pedagogům za organizaci a vyhodnocení soutěží.

RNDr. Petr Lukáš

Den Křtín očima pana ředitele

Den zdravého životního stylu

V pátek 13. října 2023 proběhl na naší škole Den zdravého životního stylu. V mateřské škole děti poznávaly různé druhy ovoce, včetně toho exotického, ochutnávaly je a besedovaly s paními učitelkami o významu ovoce pro naše zdraví. V základní škole byl program velmi různorodý.

Žáci na 1. stupni ZŠ využili nádherného počasí k podzimní vycházce a diskutovali o významu pohybu pro naše zdraví. Na 2. stupni ZŠ žáci jednotlivých tříd procházeli dle připraveného harmonogramu vedle pohybových aktivit v tělocvičně, míčových her na venkovním sportovišti a relaxačních technik také činnostmi, které připravili studenti SŠ Brno, Charbulova, pod vedením svých pedagogů. Jednalo se o studenty oborů pekař, cukrář, řezník-uzenář, kuchař-číšník, prodavač, aranžér, fotograf, kosmetička a kadeřnice. Žáci se dozvěděli, které suroviny a přípravky jsou z hlediska našeho zdraví vhodné, rovněž si mohli vyzkoušet některé činnosti i prakticky. Závěrem bych chtěl poděkovat studentům SŠ Brno, Charbulova a jejich pedagogům za nádhernou inspirativní přípravu jednotlivých činností, do kterých dokázali vtáhnout naše žáky. Rovněž poděkování patří všem pedagogům naší školy, za přípravu a realizaci celého projektového dne.

RNDr. Petr Lukáš

Překročení Rubikonu

Dne 5. – 6. října 2023 proběhla tradiční akce regionálního sdružení škol Cirsium „Překročení Rubikonu“. Tento školní rok akci s názvem „Pozoruhodnosti okolí Jedovnic aneb kam teče...“ organizovala škola Jedovnice.

Do průzkumu okolí Jedovnic se pustili žáci škol ZŠ a MŠ Jedovnice, ZŠ a MŠ Křtiny, ZŠ a MŠ Lipovec, ZŠ Ostrov u Macochy, ZŠ a MŠ Podomí, ZŠ a MŠ Sloup.

Každou školu reprezentovalo jedno pětičlenné družstvo. Za naši školu se zúčastnili v doprovodu asistentky p. Simony Šilhánkové žáci z 6. A a 6. B třídy: Eliška Dvořáková, Jakub Urban, Lenka Hošková, Adam Bernatský a Martina Hybnerová.

Ve čtvrtek po příjezdu a oficiálním zahájení vyrazilo všech 30 žáků se svým doprovodem na 12,5 km dlouhou trasu, která začala u rybníka Olšovce, vedla Rudickým propadáním až do lomu Seč v Rudici a zpět do Jedovnic.

Na trase byla připravena čtyři stanoviště, na kterých plnili zadané úkoly a luštili tajenku. Po příchodu zpět následovala vydatná večeře. Poté žáci začali pracovat na svých prezentacích. Před spaním ve školní tělocvičně nechyběla ani stezka odvahy. V pátek bylo celé dopoledne věnováno dokončením prezentací, které žáci posléze představili před zástupci vedení svých škol, kteří je přijeli podpořit. Podmínky a zadaná kritéria „Překročení Rubikonu“ splnili úspěšně všichni. Žáci si odvezli nejen diplomy a sladkou odměnu, ale především nevšední zážitky a nově navázaná přátelství.

Simona Šilhánková

Zahájení školního roku 2023 – 2024

V pondělí 4. září 2023 jsme se sešli v atriu naší školy, abychom společně zahájili nový školní rok 2023 - 2024. Školní rok byl zahájen českou hymnou. Úvodní slovo měl ředitel školy, který popřál žákům hodně štěstí, motivace a úspěchů do nového školního roku. Přivítat žáky taktéž přišel starosta obce František Novotný a zástupce církve otec Metoděj, kteří jim popřáli do nového školního roku mnoho úspěchů. Poté byli představeni žáci první třídy, kteří předstoupili před ostatní přítomné a žáci deváté třídy, jejich budoucí patroni v projektu „Můj nový kamarád“, jim předali malý dárek. Do první třídy přišli nové žáky a jejich rodiče ještě osobně pozdravit pan starosta, otec Metoděj a vedení školy. Ve školním roce 2023–24 křtinskou školu navštěvuje celkem 274 žáků v 5 třídách 1. stupně ZŠ a v 7 třídách 2. stupně ZŠ. Přejeme našim žákům a jejich rodičům klidný a úspěšný celý školní rok.

RNDr. Petr Lukáš

Slavnostní zahájení školního roku v atriu školy - prázdniny už patří včerejšku.

Křtinská padesátka – rekordní.

Letošní Křtinská padesátka se opravdu vydařila, a protože se tato akce pomalu přehupuje z přívlastku tradiční na prestižní, nabízí se jako u ostatních prestižních akcí typu udílení Oscara, nebo alespoň Anděla, poděkovat.

Tak na prvním místě je nutno poděkovat nejvyšším místům, tedy „Díky Bohu“, že nám dopřál nejen krásné, ale téměř ideální počasí pro uskutečnění letošního turistického pochodu.

Na druhém místě je třeba poděkovat všem účastníkům, kterých se letos sešlo rekordních 500. Přesně.

A v neposlední řadě je třeba poděkovat všem těm, kteří ochotně pomáhali organizátorům, protože bez jejich pomoci by celá akce dopadla fiaskem. Asi není třeba zmiňovat konkrétní jména, každý je totiž zná a kdo se zúčastnil, určitě ví, o koho jde. Nicméně skupinově bychom zmínku udělat mohli. Městys Křtiny nám pomohl v medializaci akce, při organizaci pomáhali HASIČI, PIONÝŘI, SKAUTI a celé to zastřešili SOKOLOVÉ. Díky!

Děkování jsme tedy učinili za dost a nyní trochu statistiky.

Jak již bylo zmíněno, na start se postavilo rovných 500 evidovaných účastníků, ale pravděpodobně by se našel ještě i nějaký ten „černý pasažér“. Do souboje s vlastním JÁ, tedy na trasu 100km se postavilo celkem 9 účastníků. Nakonec trasu dokončilo 6 hrdinů (škoda, že mezi nimi nebyla ani jedna borkyně, která by svou účastí osvěžila startovní pole i organizátory – tak snad příští rok). Ocenit je třeba snahu a odhodlání zbylých tří borců, kteří absolvovali náročnější noční 50km trasu (jeden skončil už po 40 km). Věříme, že načerpali zkušenosti a příští rok jim to určitě vyjde. Bohužel se letos nenašel ani jeden sportovec ze Křtin, nebo nejbližšího okolí.

Na trasu náročné, ale krásné denní 50km trasy se postavilo 47 odvážných (kluků i holek) a se třemi nočními padesátníky jich tedy bylo symbolických 50.

Největší zájem byl tradičně o trasu 10 km, které se účastnilo více než 200 dospělých, dětí, kočárků, psů a jeden oslík, u kterého si délkou trasy nejsme jisti. Zajímavostí této desetakilometrové trasy bylo letos to, že měřila jen 9 km. Ale na oplátku byla vedena na počest 100letého výročí ŠLP Křtiny,

naučnou stezkou Chvála stromů, kterou ŠLP zrovna letos vybuďoval. Trasa dlouhá přibližně dva kilometry je lemována lavičkami a naučnými tabulemi, stromy jsou opatřeny informačními visačkami. Turisty čeká na trase třináct zastavení a cíl je zasazen do krásného křtinského Arboreta, ve kterém se již tradičně opékaly špekáčky. A ještě jednu zajímavost měla tato trasa. Naši turisté se na ní potkávali s turisty jiného pochodu, jehož hlavním organizátorem byl pan ředitel ZŠMŠ Vedlejší, Brno. Protože se obě akce oběma organizátorům velmi vydařily, možná se rýsuje bližší spolupráce i pro příští ročník, na který vás již nyní srdečně zveme a těšíme se na Vás.

Vítek Opletal

Ještě k letošní stovce

Jest dobrou tradicí, že úspěšné absolventy stokilometrové trasy na tomto místě jmenovitě uvádíme. Kdo někdy stovku zkusil, ten ví, že si to zaslouží. Tedy vězte, že letošní stovku ušlo těchto šest statečných:

Michal Koníček z Krasové, **Petr Šebela** z Podomí, **David Šebela** ze Senetářova, **Richard Voborný** z Dražovic, **Martin Kočica** až z Uherského Hradiště a tradiční účastník **Jiří Vala** z Babic, který má z Křtinské stovky doma už osm diplomů.

Schválně jsem účastníky uvedl i s místem bydliště, abyste viděli, že věhlas Křtinské stovky se pomalu šíří po celé Moravě. Žel, slovo Křtiny v seznamu bydlišť nenajdete, ani kdybyste jej četli dvakrát. Ani jeden křtinský mládežník totiž letos nenašel odvahu změřit se stovkou své síly. Lze jen doufat, že do příště nám vyrostou odvážnější borci, než byli jejich letošní předchůdci.

Mimořádně příznivé počasí přitom umožnilo účastníkům absolvovat letošní stovku v pohodě a s co nejmenším úsilím.

Zpytuji v té věci svědomí: každý rok rozesílám křtinským spolkařům před pochodem motivační e-mail, abych je navnadil a zároveň jim poskytl pár užitečných rad, jak se na stovku připravit. A zdálo se mi, že už to musí všichni znát z paměti, takže letos jsem motivační e-mail neposlal. A výsledek se dostavil. Nevadí. Slibuji, že příští rok už stejnou chybu neudělám.

Petr Švenda

Všech šest úspěšných stovkařů na večerním startu.

Tihle tři to letos jen zkusili.

Živá kontrola potěší i ve dne, ale v noci dvojnásob. Na noční padesátce byly hned čtyři.

Ovšem ranní start - to je onačejší šrumeč ...

... až se z toho fotografe zatočila hlava.

Dohromady 120 km.

Dohromady 500 km.

Zájem o trička byl obrovský.

Idylka v cíli.

Kontrola na Obůrce cílila hlavně na stovkaře. Padesátníci, kteří byli ve správnou chvíli na správném místě, také nepřišli zkrátka.

Čerstvá palačinka na 80. km - zážitek, jaký nabízí jen Křtinská stovka.

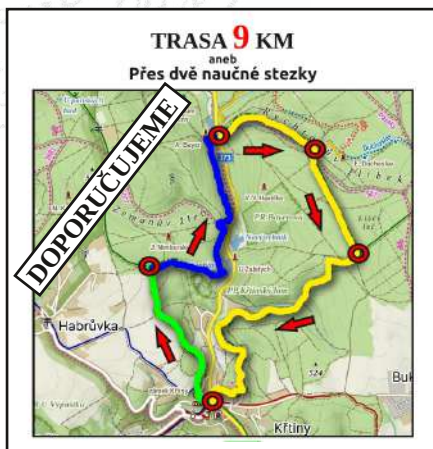
Kontrola na Holštejně skončila dříve, a tak přivezla zbytek buchet na Obůrku.

Těmhle borcům trvala stovka 20 hodin.

Nikde nejsou úsměvy tak široké, jako v cíli.

Výlet na Dlouhé stráně

STP Křtiny uskutečnil v červenci jednodenní zájezd na přečerpávací elektrárnu Dlouhé stráně, která je považovaná za jeden z technických divů ČR. O zájezd byl i přes velká vedra takový zájem, že se na některé ani nedostalo.

Cestou jsme se zastavili ve Velkých Losinách v muzeu papíru. V manufaktuře ze 16. století se vyrábí ruční papír až do současné doby. Vzhledem k tomu, že jsme byli v papírně ve všední den, měli jsme možnost, kromě prohlídky muzea, vidět i zaměstnance papírny při práci. Práce je to opravdu namáhavá, ve velmi hlučném prostředí. Viděli jsme, co všechno se dá z papíru vytvořit. Nejen různá přání, diplomy, firemní dopisní papíry, dokonce i pro kancelář prezidenta republiky a poslaneckou sněmovnu, ale také papírové sochy. Muzeum určitě stojí za návštěvu.

Dále jsme pak pokračovali v cestě do areálu Kouty. Po asi hodinové přestávce na oběd nebo malé občerstvení, přistoupil k nám průvodce, se kterým jsme odjeli na prohlídku přečerpávací elektrárny Dlouhé stráně. Exkurze začala v posluchárně elektrárny, kde nám průvodce povyprávěl a pustil film nejen o stavbě a fungování zdejší elektrárny, ale i o dalších vodních elektrárnách v ČR. Následovala prohlídka podzemí elektrárny s turbínami.

Po prohlídce nás autobus vyvezl na parkoviště pod vrchní nádrž a odtud jsme už po příkrých schodech vystoupali k vlastní horní nádrži. V horku nám byl odměnou nejen pohled na vlastní nádrž, postavenou na kopci, ale i nádherný výhled na Jeseníky, v čele s Pradědem. Bohužel, čas, který je možné na vrcholku strávit, je omezený. Určitě by se tam většina z nás dokázala kochat mnohem déle. Ale museli jsme opět do autobusu, který nás svezl ke spodní nádrži. Tam jsme vystoupili a prohlédli si i druhou nádrž. Chvála patří našemu řidiči. Cesta nahoru i dolů, kde pracovali i silničáři a horolezci, nebyla chvílemi pro slabé jedince.

Výlet jsme zakončili ještě posezením u kávy a zákusků v pralinkárně ve Velkých Losinách. A následovala cesta domů. Byl to určitě krásně prožitý den, plný dojmů a zážitků. A už v autobuse se probíralo, kam bychom mohli zavítat příště.

Marie Kleskeňová

*Dlouhé stráně. To mrňavé vlevo nahoře
je král moravských hor, Praděd.*

*Tady někde musí být turbína.
Jinak by to přece nesvítilo.*

*Drak je sice jen papírový, ale raději se od něj držíme v bezpečné vzdálenosti.
Co kdyby mu z nozder vyšlehly plameny?
Ostatně, dávná majitelka papírny, Barbora Göttlicherová,
také skončila v roce 1680 v plamenech. Po obvinění z čerodějnictví.*

Skaut Křtiny v létě

Červen je pro mnohé děti poslední měsíc školy před prázdninami. Pro skauty je to poslední měsíc běžných schůzek, ale znamená to také blížící se skautské letní tábory. Vedoucí dokončují přípravy programu a děti (nebo jejich rodiče) pomalu balí kufry.

Než ale přijedou první táborníci, musí se postavit tábořiště. Na takzvané „stavěčce“ přiloží ruku k dílu vedoucí, děti i jejich rodiče a společně tak přemění zelenou louku u obce Zbraslavce na tábořiště, kde se vystřídá přes 100 táborníků. O tom, jak letošní tábory proběhly, si můžete přečíst níže.

Děkujeme všem, kteří se zasadili o to, že tábory mohly proběhnout. Zvláště pak děkujeme Marcele Vaněrkové a Pavlovi Pelíškovi za poskytnutí louky pro tábořiště a Milanovi Vaněrkovi - starostovi Zbraslavce - za vstřícnost.

Zbyněk Drápela mladší a Vítězslav Hložánek

Tábor mladších „Tábor snů“, 1.–11. 7. 2023

Už od začátku jsme chtěli, aby letošní tábor mladších byl jiný. Proč jiný? Chtělo to změnu. Tedy kromě kvalitní kuchyně. Tam bylo jasné hned, že tu chceme zachovat. Důkladně jsme prostudovali zpětnou vazbu našich dětí z minulého roku, přidali postřehy našich vedoucích a celá mozaika začala pomalu zapadat.

Úžasní rodiče nám dovezli ratolesti v sobotu ráno přesně dle instrukcí na záchytné parkoviště ve Zbraslavci, kde jsme si je převzali. Ušetřilo nám to de facto jeden táborový den, který jsme tak mohli celý věnovat programu. A jaký že byl letošní program? Fakt nabitý.

Táborem nás provázel tajemný pán v dlouhém plášti s kápí. Byl to Snář a potřeboval pomoci. Potřeboval hvězdný prach, aby se mohl vrátit domů. A kde se takový hvězdný prach bere? Vzniká přeci ze snů, a sny, ty se nám tedy zdály. Každý byl jiný. Jednou jsme byli kosmonauti, kteří se chystali ke hvězdám, jindy zase zvláštní agenti, kteří museli ulovit uniklé příšerky. Pohltit nás kostičkový svět počítačové hry, pluli jsme krevním řečištěm s červenými krvinkami a taky jsme se brodili zlatonosným potokem.

Závodili jsme s Vikingy, luštili detektivní zapeklitost a s piráty se hnali za kořistí. A jooo, málem bych zapomněl: pomáhali jsme Popelce dostat se k princí. Všechny sny jsme si řádně prosnili, nasbírali spoustu hvězdného prachu a tak se Snář nakonec zvládnul vrátit domů.

Tábor byl tedy úspěšný! A my se už těšíme na ten další.

Ondřej Vavrečka

Tábor snů.

Tábor starších „Tři mušketýři“, 8.–22. 7. 2023

Tradiční skautskou náplní léta jsou každým rokem letní tábory. Ten letošní začal naší cestou do Zbraslavce, kde jsme se utábořili na louce, nedaleko našeho stálého tábora, v němž ještě probíhal závěr tábora mladších.

V průběhu odpoledne nás navštívil d'Artagnan, který nás přizval k jeho cestě do Paříže. Tím začalo naše dobrodružství s mušketéry, kteří nás provázeli po celou dobu tábora.

Po první noci strávené nedaleko našeho tábora jsme se přesunuli autobusem do Brna. Tam si skauti a skautky nakoupili jídlo na část našeho putování. Jídelníček měli kompletně ve své režii a stejně tak i samotný nákup.

Následoval přesun vlakem do obce Vladislav, odkud jsme vyrazili na putovní část našeho tábora. Putovali jsme podél vodní nádrže Dalešice a za první den jsme došli až na malebné místo Kozlovské skály na okraji nádrže.

Další den nás po snídani čekala první etapa, kde jsme mušketýřům pomáhali s vyřizováním korespondence mezi městy, za účelem sesazení kardinála. Po hře zase vše zabalit, nahodit batohy a vyrazit dál. Malebným krajem plným skal a borovic jsme doputovali až do nedalekých Hartvíkovic. Tam nás jako každý den čekalo velké dobrodružství – sehnání vody pro všechny žíznivé krky. Putovalo nás totiž dohromady více než 30 a množství vody na každý den, které jsme potřebovali, bylo poměrně velké. Následně rychlé vaření oběda a hra, při které jsme měnili až jsme vyměnili třeba sošku draka nebo toalet'ák. Posledním cílem dne byla Wilsonova skála, kde jsme se pokochali výhledem a pak už rychle vzali nohy na ramena a před bouřkou spěchali najít místo na spaní. To jsme našťestí stihli úplně přesně a za zvuku kapek dopadajících na stěny stanů jsme už zvládli jen večeři a hurá na kutě.

Čtvrtý den putování jsme zahájili návštěvou nedalekého tábora DDM z Náměště, kde jsme opět nabrali vodu, a pokračovali jsme k zámku na Vlčím kopci. Další vaření a hra „Boj o vlajky“, po které jsme slezli až k řece Oslavě a následně vystoupali na zřícenině hradu Lamberk. I přes bolavé nohy a 10 našlapaných kilometrech jsme si prohlédli krásné místo s výhledy na řeku Oslavu a pokračovali ještě dalších pár kilometrů na jedno z trampských tábořišť, kde jsme zvládli večerní koupání v řece.

Poslední den putovní části našeho tábora nás čekal finální úsek do Náměště nad Oslavou. Trasu jsme proletěli v rekordním čase a čekala nás tedy už jen cesta zpět. Vlak a bus, kde spousta z nás usnula a pak už jen pár kroků do tábořiště, kde nás čekala skvělá večeře. Po zabydlení nás čekal ještě večerní nástup, kterým jsme zahájili druhou část tábora.

Na tábořišti jsme spolu prožili dalších 10 dní, během kterých nás provázeli mušketýři. Společnými silami jsme se snažili zbavit kardinála moci a ochránit krále. Nespočet intelektuálních i fyzických soubojů s gardisty, velký balón nebo závěrečná šachová partie nás dovedly až k úspěšné porážce kardinála a z nás se stali úspěšní mušketýři.

Mimo to jsme si na táboře vyzkoušeli spoustu dalších věcí, od lukostřelby, přes vázané stavby, rozdělování ohně různými způsoby, až po večerní

barevné focení. Zahráli jsme si tradiční i méně známé sporty jako lakros nebo brännball nebo jsme si na ohni upekli skvělé placky. V průběhu jsme taky plnili odborky a stezky a někteří z nás si tak mohli splnit výzvu Noční bdění, Ranní svítání nebo Den naboso.

Byli jsme se koupat v nedalekém rybníku, kde jsme otestovali naše schopnosti na člunech a horké letní dny jsme proložili vodními hrátkami na tábořišti. Celý tábor jsme zakončili táborákem, spojeným s předáním získaných odborek a ocenění. Nováčci pak měli možnost na něm složit svůj skautský slib.

Každý tábor musí někdy skončit, a i tento se neobešel bez velkého bourání a uklízení, do kterého se kromě účastníků a vedoucích zapojili i rodiče. Na tábořišti nakonec zůstali už jen roveři a oldskauti, kteří celou louku a vybavení dokonale uklidili tak, že kromě vyšlapaných cestiček a pár tyčí na kraji louky vypadala jako v původním stavu.

Celý tábor byl velice vydařený a proběhl díky úsilí vedoucích, kteří se na táboře starali o skvělou zábavu, spoustu poučení, zasyčení skvělým jídlem a nefalšovanou táborovou atmosférou.

Jan Drápela

Jeden za všechny a žádný za nikoho (nebo tak nějak to mušketýři, myslím, říkali).

Hody 2023

Máme skvělou chasu. Na hodový rej se celoročně připravuje, pěstuje si i pěvecký repertoár moravských lidových písní, posbíraný po všech moravských regionech, má i vlastní kroje, které si pořídila v uplynulých letech a dokonce nacvičuje i vlastní originální autorské tance, kterouž devizou se může pochlubit opravdu jen málokterá dědina v okolí. Letos dokonce zkusili vytvořit i vlastní křtinskou besedu. Tanec to byl pěkný, jen trochu rušilo, že jako hudební podklad si zvolili jihočeské dudy odněkud ze Strakoníc. Tam ale náš moravský region opravdu nikdy nevedl. Dokonce ani před reformou krajských hranic z vánoc 1948, která Moravě ukradla několik západních okresů.

Nemohu mluvit za všechny poválečné hodovníky, ale mně se zdá, že takového rozmachu hodové kultury, jako dnes, se nikdy dříve dosáhnout nepodařilo. My jsme si kroje půjčovali v divadle a tancovali jsme moravskou nebo českou besedu. A zpěváci? Těch bylo jen pár. Ostatní důstojně mlčeli nebo jen juchali. Aby to ale nevypadalo, že naše staré hody nestály za nic: i my jsme se na hody připravovali a učili jsme se moravským národním písním s pomocí „*rodilých mluvčích*“, třeba pana Cyrila Hrubého, který má, pokud vím, dodnes někde doma na půdě svůj parádní podlužácký červený kroj. Škoda, že už v něm na hody nechodí. A nebyly to ledajaké písničky. Myslím si, že i dnešním hodovníkům by slušelo, kdyby některou z banálních odrhovaček ve svém repertoáru nahradili třeba krásnou písní „*Čí to lůčka nekosená*“ nebo neméně krásnou „*Vínečko, ne voda*“. Ale dnešní rozmach hodování, marná sláva, zaslouží si naše uznání. Ať jim mladický elán vydrží co nejdéle. Je to krásné období života, které se nebude opakovat.

Možná je vám divné, proč o tom všem píšu zrovna já, když přece nejvíc k tomu může říci dnešní obecní hodová chasa. Důvod je prostý: hodová chasa skromně mlčí. Dokázala letos leccos, ale pochlubit se tím ve Zpravodaji zapoměla. A protože si hody naši pozornost zasluhují, musela se tohoto tématu na poslední chvíli ujmouti redakce.

A protože je redakce od nатуry zvědavá, položí vám zvědavou otázku: jestlipak víte, kdo tvořil první poválečný hlavní hodový pár? Nevíte? Bezprostředně po válce nebyl na hody čas, ani nálada. Ta přišla až v roce 1947 a úkolu hlavního stárka a stárky se ujali pozdější manželé Zdeněk a Marie Pokorní „*od potůčku*“, z čísla 11.

A protože dnešní hodovníci nedodali ani žádné fotografie, nezbývá, než sáhnout do redakčních zdrojů. Přeji příjemné vzpomínání.

Šéfredaktor

Dnes bývají hody v půli srpna. Dříve bývaly kolem 8. září (Narození Panny Marie), ale ani tohle datum neplatilo vždy. Kupříkladu horní fotografie zachytila hody, které se odehrály za války, v neděli 7. května 1944 (to se zrovna slavilo Cantate).

A tohle jsou ty první poválečné, 1947. Vpravo hlavní hodový pár, budoucí manželé Pokorní.

Nebudu vás více trápit zaprášenou historií. Vraťme se raději do současnosti, k těm letošním hodům, které toho nabízejí k dívání víc, než dost.

Předsunutá hlídka

Hlavní voj přichází na náměstí

Udělování práva

Věšení práva

První kolečko

Sólo pro starostu

Svatý grál Křtinských hodů – originální choreografie.

Hlavní stárci v akci.

Hodový potěr.

Hodový dorost.

Hody ve Křtínách jen tak nevyhynou. Nových chasníků máme dost. Nejmladší hoši to sice ještě nevědí, ale ony jim to holky brzo vysvětlí.

Kritická fáze šavlového tanca dala tanečníkům dost zabrat. Ale zvládli ji.

Dívčí odpověď' na sebe nenechala dlouho čekat.

Prostor pod ambity byl nabit diváky i tanečníky.

*Necháš ju !!
Vlastně, ty s tou šavlí můžeš.*

Purkmistrovi

Ani tohle ještě zdaleka není konec.

I ten potěr měl výdrž.

Ale fotit už to pořádně nešlo.

Letošní hody nám ozdobilo svou účastí také několik krojovaných hostů.

Odvrácená strana kroje.

Pro zveřejnění náhodného snímku jsem si od majitelky raději vyžádal gebír. Souhlasila.

O pár týdnů později, 9. září, jsme se sešli znovu. Tentokrát, abychom pokáceli máju.

A zase nás to bavilo. Jen škoda, že se nesešla cimbálka. Z celé muziky se dostavil (i s nástrojem) jen 94letý basista.

Špionážní foto na závěr: Tuhle duhovou máju měli 16. září v Pozořicích.

Den Křtin 2023 - Z úcty k Santinimu

A je tu stejná písnička, jako u hodů: ani spolkaři se nedokázali svou tradiční akcí včas pochlubit a nedodali k ní žádný materiál. Tentokrát již nebudu řečnit a dáme se rovnou do prohlížení fotek, které pořídila redakce. Co říkáte?

Redakce

Počasi se sice po ránu tvářilo přísně, ale to nás neodradilo. Sešlo se nás opět dost.

*Budoucí prodavačky, zedníci, lékaři, či učitelé.
A možná i starostové a presidenti, ale hlavně budoucí pořadatelé Dne Křtin.*

Dekorování vítězů školních soutěží.

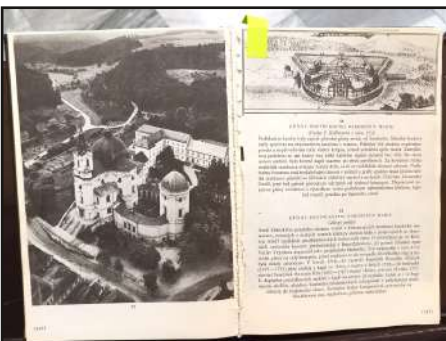
Ostatně soudím, že program Dne Křtin by měl být osazen hlavně křtinskými umělci. Jenže tohle jsou poslední místní (přesněji z místní školy), kteří na něm letos vystoupili.

Napětí před vypuknutím spolkového závodu by se dalo krájet. Prý už naposledy.

Pilování strategie těsně před závodem, který připravila tentokrát Spirála, bylo marné. Stejně vyhráli skauti.

Výstava k 300. výročí Santiniho úmrtí představila v kapli Svaté Anny také sbírku literatury o Santiniho díle.

A-tým Sokola Křtiny

Letos pokračujeme 4. ligu brněnské malé kopané. Minulý rok se nám vykristalizovalo místní jádro týmu ve složení brankář Radek Brzobohatý, kapitán Honza Havel, Pepa Slouka, Martin Tajnai, Danda Tajnai, Štefan Pind'ák, Jirka Nejezchleba. Leto jsme náš kádr doplnili o několik zkušených hráčů. Tak jsme zatím nemuseli kontumovat žádný zápas z důvodu nedostatečného počtu. Bohužel druhý a třetí domácí zápas byl zkontumován v náš prospěch, a tak fanoušci na podzim mohli shlédnout jen jeden zápas na křtinském trávníku a to úvodní vítězství proti

SOUTĚŽE - 4. ADVOCADO LIGA

Celková tabulka soutěže

Mužstvo	Z	V	R	P	Skóre	Body
1. MFC Strandy "B"	8	6	0	2	40:16	18
2. VPO Protivanov Reds "B"	7	6	0	1	19:9	18
3. Sokol Křtiny	8	5	2	2	34:19	17
4. Estudiantes C.F. "B"	9	5	1	3	36:25	16
5. FC Zebra	8	4	4	0	20:10	16
6. Amazing FC	7	5	0	2	32:17	15
7. Kaša Team	9	4	1	4	29:22	13
8. SeaComp	8	3	3	2	29:26	12
9. AC Warriors	8	4	0	4	28:30	12
10. Hooftimmer Gunners "B"	7	3	0	4	20:23	9
11. Corinto	8	2	1	5	17:32	7
12. Lost Stars FC "B"	8	1	0	7	24:39	3
13. FC Roosters	12	0	0	12	0:00	0

Kaša Teamu. Dva domácí zápasy jsme odehráli na hřišti v Habrůvce, protože na našem trávníku probíhaly úpravy plochy. Zatím se nám daří a držíme se okolo 4. místa, které nám umožňuje bojovat o postup do 3. ligy. Ještě nám na podzim zbývají tři venkovní zápasy, tak nám držte palce.

Tímto bychom chtěli poděkovat také našim fanouškům, kteří nás chodí a jezdí podporovat za každého počasí.

Štefan Pind'ák

Ještě ke Dni Křtin

Dlouho po uzávěrce, když už byl Zpravodaj připraven k tisku, přece jen přišlo několik fotografií Marcely Kuchyňkové ze Dne Křtin. Krátký článek, který je doprovázel, už se nám do Zpravodaje, bohužel, doplnit nepodařilo.

Redakce

Bohatý sobotní program Dne Křtin zahrnoval vedle Spolkového závodu také vystoupení hodové chasy, výstavu dětských prací na téma Santini, výstavu Santiniho prací v kapli Svaté Anny a komentovanou prohlídku kostela, kterou uvedla krátká scénka ze Santiniho života, připravená ochotnickým sdružením Křový.

Z tradičního nedělního fotbalového utkání.

Nedělní mši svatou za živé i zemřelé rodáky a obyvatele doplnili navečer členové uměleckého sdružení Musica Figuralis.

ZAPIŠTE SI

Rozpis zubní pohotovosti

Listopad

04.11.	MDDr. Soukupová Dominika, Boskovice , Lidická 936/8	731 074 479
05.11.	MUDr. Švendová Zdena, Křtiny , Zdrav. středisko	516 439 404
11.11.	MDDr. Stibor Jan, Lomnice , Tišnovská 80	549 450 128
12.11.	MUDr. Stojanov Milan, Blansko , B. Němcové 1222/15	605 184 479
17.11.	MDDr. Strážnická Anna, Boskovice , Lidická 936/8	734 231 260
18.11.	MDDr. Suchánková Barbora, Letovice , Masarykovo nám. 162/38	792 325 591
19.11.	MUDr. Ševčík Štěpán, Poliklina Blansko , Sadová 33	516 488 454
25.11.	MUDr. Ševčíková Bohdana, Blansko , Svitavská 1A	516 416 386
26.11.	MUDr. Ševčíková Radomíra, Poliklinika Blansko , Sadová 33	516 488 454

Prosinec

02.12.	MDDr. Šméralová Kristýna, Boskovice , Lidická 936/8	731 074 479
03.12.	MUDr. Štrajtová Jana, Černá Hora , Zdrav. středisko	608 220 806
09.12.	MUDr. Šumberová Ludmila, Lysice , Komenského 429	516 472 227
10.12.	MUDr. Staňková Vlasta, Jedovnice , Zdrav. středisko	516 442 726
16.12.	MUDr. Tomášková Barbora, Blansko , Pražská 1b	734 177 800
17.12.	MDDr. Trubáčková Pavlína, Poliklinika Blansko , Sadová 33	516 488 452
23.12.	MDDr. Veselý Petr, Letovice , Masarykovo nám. 162/38	792 325 591
24.12.	MDDr. Vitouchová Veronika, Blansko , Pražská 1b	778 168 741
25.12.	MDDr. Šínová (MUDr. Křížová), Knínice u Boskovic , 330	774 844 735
26.12.	MUDr. Vrtělová Irena, Poliklinika Blansko , Sadová 33	516 488 455
30.12.	MDDr. Potůček Jiří, Blansko , Pražská 2394/1b	516 419 538
31.12.	MUDr. Beranová Alžběta, Blansko , Gellhornova 9	735 056 656

Pro následující měsíce nebyl v době uzávěrky rozpis služeb stanoven.

Služba je sloužena **od 8.00 do 13.00 hodin**. Mimo výše uvedenou dobu službu zajišťuje
Úrazová nemocnice v Brně, Ponávka 6 (tel. **545 538 111**):
Ve všední dny: 18:00-24:00. V soboty, neděle a svátky: 08:00-20:00.

Křtinské spolky a městys Křtiny Vás

srdečně zvou na

15. Spolkový ples
ve Křtinách

K tanci a poslechu zahraje
česko-slovenské duo Yarka & Pablo
a cimbálová muzika Pecka

Těšíme se na Vás
v sobotu 27. ledna 2024

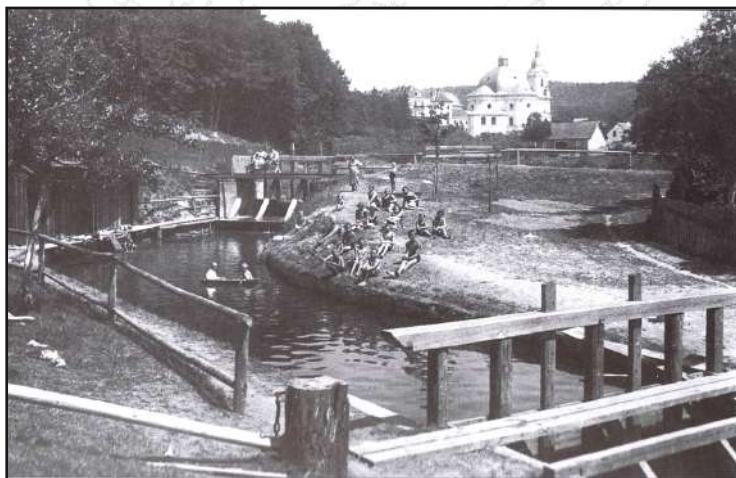
O hospodě, která nebyla

Víte, kde je ve Křtinách dům č. p. 6? Možná ano, ale nejspíš byste museli hodně přemýšlet. Prastarý zanedbaný domek, ležící u potoka naproti Mramorce, není obydlen a utápí se v neprostupné bujně zeleni, ukryt tak očím kolemjdoucích. Má však pestrou historii. Původně byl asi součástí komplexu Dolního mlýna č.p. 5, který po staletí plnil funkci vodní pily. Však se také strání za potokem, na níž je dnes chatová kolonie, říkávalo „Nad Pilou“. Ale již v roce 1771 dostal domek samostatné číslo popisné a byl tedy samostatnou obytnou jednotkou, byt' ve stínu mlýna.

Historií domku č. p. 6 se zabývat nebudeme. Zastavíme se jen na chvíli za polovinou 19. století, kdy jej vlastnil Antonín Kunc starší (narozen 1820) s manželkou Františkou. Měli tři děti (Antonína, Františku a Josefu) a kolem roku 1880 tam provozovali hospodu. Jako číšníci měl hostinský Kunc k ruce dceru Františku. Těžko říci, jak se jim dařilo. Hospoda již během osmdesátých let devatenáctého století zase zanikla. Syn Antonín Kunc mladší totiž hospodu nepřevzal, protože mířil výš: vystudoval a stal se gymnasiálním profesorem ve Vídni. Ve Křtinách měl sice domovské právo, ale zajížděl sem jen na prázdniny.

Starý hospodský dávno zemřel, mladý profesor Antonín Kunc zestárl a v roce 1919 se do neobydleného domku vrátil dožít. Přišla s ním jeho svobodná dcera Olga, která se narodila ve Vídni, hovořila německy a o bývalé hospodě možná ani nevěděla.

Věděl však o ní někdo jiný. Jmenoval se Antonín Hloušek. Ten sice Kuncovu hospodu možná osobně nepamatoval, ale zřejmě o ní věděl a po první světové válce si uvědomil, že tohle místo má nezanedbatelný komerční potenciál. Lze jej vytušit z následující fotografie, kterou jistě znáte z knížky Miroslava Drápely *Křtiny atd. na pohlednicích* (originál v majetku manželů Nezvalových, č. p. 5):

Fotografie zachycuje výpusť hráze Dolního rybníka, který kdysi sloužil jako rezervoár vody pro Dolní mlýn č. p. 5. Na počátku 20. století byl již mlýn mimo provoz a rybník byl po staletích zanesen usazeninami. Dnes o jeho existenci svědčí už jen nepatrný náznak hráze. Udržované koryto výpusťi však tehdy ještě stále sloužilo jako jedno z mála míst v obci vhodných ke koupání, a jak ukazuje fotografie, bylo také hojně využíváno. Od konce 19. století přibývalo ve Křtinách letních hostů a výletníků, kteří se rádi osvěžili koupelí. Proto bývalo kolem koryta v létě překvapivě živo. A hned vedle, za plaňkovým plotem, který vyčuhuje z pravého okraje fotografie, stálo nevyužité číslo 6.

Antonín Hloušek správně pochopil, že téhle letní idyle chybí už jen jedno: pořádná hospoda. A tak si na jaře roku 1922 zažádal o licenci k provozování pohostinských služeb v čísle 6. Jeho žádost byla vyřízena kladně. Dne 10. května 1922 skutečně získal koncesi „*k provozování živnosti hostinské a výčepní*“ pro dům číslo 6 ve Křtinách, s právem:

a) podávati pokrmy, b) výčep piva láhvového, c) podávati kávu, čaj, čokoládu, jiné teplé nápoje a občerstvení, d) míti hry dovolené.

K hospodě patřily podle koncese *tři hostinské místnosti, dvě verandy, kuchyně, zahrada, hřiště, lázně (!) a příslušenství*. Podnikatel totiž hodlal do svého podnikání zahrnout i servis koupaliště. Lázně měly být sluneční, s možností koupání.

Jenže domek byl patrně už tehdy v nedobřím technickém stavu, takže spolu s udělenou koncesí dostal Hloušek celou řadu stavebních podmínek, bez jejichž splnění nesměl provoz hostince spustit.

Dostal kupříkladu nařízeno, že horní třetina všech oken v hostinských místnostech musí být výklopná, aby bylo lze větrati. Logicky proto, že do hospody se chodilo především kouřit. Ve všech hostinských místnostech musela také státi kamna, aby hosté v zimě nemrzli. Z neznámého důvodu bylo rovněž požadováno, aby se všechny dveře z hostinských místností otvíraly pouze směrem ven. Snad šlo o protipožární opatření. Vůbec nejbizarnější požadavek si dovolím citovat doslova: „*Ve všech hostinských místnostech budtež postavena smaltovaná plivátka v dostatečném počtu a vyvěšeny zákazy volného plivání.*“ Důvod? Říkalo se tomu bago, neboli žvýkáci tabák. Starobylá technika konzumace nikotinu žvýkáním tabáku, byla v Hlouškově době velmi rozšířena. Důsledkem byly žluté zuby a nutnost vyžvýkaný tabák někam vyplivnout. Proto ta plivátka. A nezapomnělo se ani na další detaily: „*Záchody budtež postaveny dva sedací a jeden pisoir s vchody dle pohlaví úplně oddělenými a opatřenými nápisy označujícími pohlaví. Stěna v pisoiru budíž na výšku 180 cm nahozena hladkou cementovou omítkou a natírána karbolíneem.*“ Čuralo se totiž na zeď.

To vše a řadu dalších požadavků byl by Antonín Hloušek bezesporu splnil. Díky sousedícímu koupališti by tak vznikla na tehdejší dobu velmi atraktivní provozovna, která by přinejmenším v horkém létě dokázala nalákat spoustu výletních hostů a pouťníků.

Jenže totéž si okamžitě uvědomili i ostatní křtinští hostinští, závislí na stejném klientele. Poté, co byla Antonínu Hlouškovi koncese udělena, zavládla mezi nimi panika. Novou konkurenci vyhodnotili jako extrémně nebezpečnou a rozhodli se proto bez odkladu jednat, s využitím odvolací lhůty. A tak ještě dříve, než koncese nabyla právní moci, a dříve, než Hloušek stihl natřít pisoár karbolíneem, přišla mu dne 1. června z okresního hejtmanství v Brně tato zpráva:

„Zemská správa politická v Brně vyhovujíc odvolání společenstva hostinských Brno-venkov proti udělení této koncese ... odepírá Vám hostinskou koncesi s oprávněními ku podávání pokrmů, ... a ku držení dovolených her, poněvadž ani místní potřeba obyvatelstva ani potřeba letních výletníků, turistů a poutníků propůjčení této koncese nevyžaduje, jsouc dosavadními koncesemi toho druhu dostatečně kryta.“

A to je konec našeho příběhu. Nová hospoda v čísle 6 nevznikla a obecní rada se ještě v roce 1926 dohadovala, komu vlastně patří opravený taras na potoce. Když pak v roce 1931 vznikla první „Koupelna“ nad Horním mlýnem, koupaliště u čísla 6 nadobro osiřelo. Dnes byste v zarostlém a nepřístupném korytě potoka starou plovárnu nenašli.

Přesto by smělý pokus Antonína Hlouška o vytvoření další hospody ve Křtinách neměl zůstat zapomenut. Kdo ví, jak by dnes vypadal dolní konec dědiny, kdyby se mu jeho záměr tenkrát podařilo uskutečnit.

Petr Švenda, kronikář
s využitím fondů MZA Blansko

**Tenhle obrázek dělí od předchozího více, než sto let.
Starodávnou plovárnu byste v něm asi nepoznali.
Dnes ji hlídá už jen skupinka sádrových trpaslíků, kteří možná vědí, ale mlčí.**

Oprava kostelních schodů

Napsala mi onehdy výtvarná umělkyně a performerka Marie Vránová z Prahy. Ve svém dopise mi sdělila řadu zajímavých informací, vznesla pár dotazů a přiložila nádhernou neznámou fotografii, dokumentující zapomenutou událost, o kterou se s vámi musím podělit. Fotografie, kterou její majitelka datuje přibližně do roku 1919, tedy bezprostředně po první světové válce, zachycuje důkladnou rekonstrukci hlavního kostelního schodiště. Přitom podle farní kroniky proběhla generální oprava schodiště již v roce 1899 a žádná pozdější zmínka o schodišti už v kronice není.

Podle sdělení paní Marie tuto opravu financoval její pradědeček, správce salmovského dvora v Jedovnicích, Antonín Vrána (*1887 Němčice na Hané, +1945 Frýdek-Místek). Fotografie byla pořízena u příležitosti návštěvy celé Vránovy rodiny ve Křtinách. „*Všichni dojeli z Chlumu u Třeboně a Kardašovy Řečice, jen prapraděda Antonín Vrána st. přijel z Němčic na Hané, odkud Vránovi pocházejí*“, píše paní Marie ve svém dopisu. Rodina přijela poštovním autobusem. Ten sice na fotografii zachycen není, ale jeho řidič v charakteristické hranaté pošťácké kšiltovce stojí v pozadí, s rukama v bok.

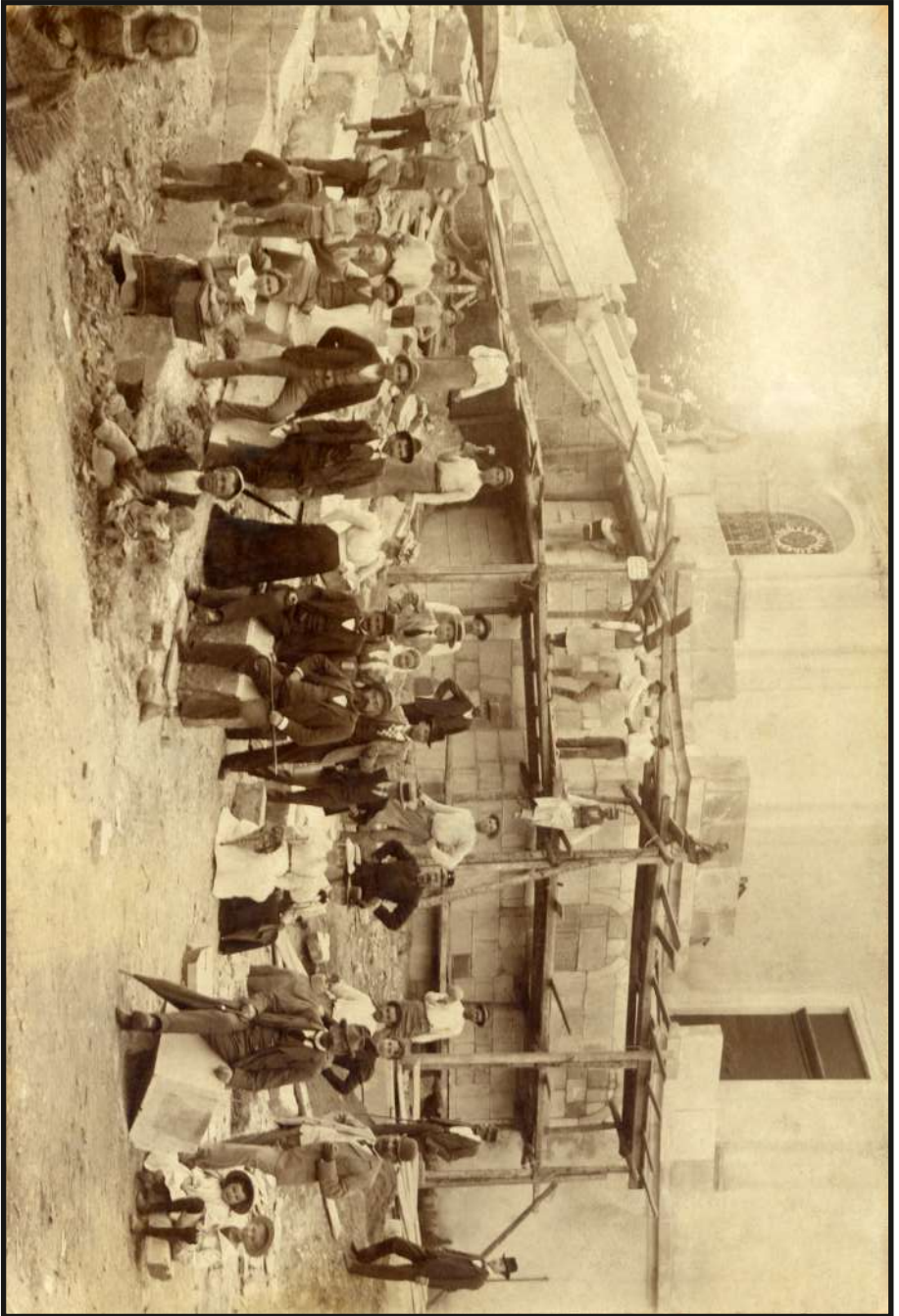
Na fotografii je prý zachyceno nejméně třináct členů Vránovy rodiny. Uprostřed, vedle stojící těhotné prababičky paní Marie, sedí organizátor celé akce, Antonín Vrána mladší, a kolem něj další příbuzní. Na kameni vpravo sedí Antonín Vrána starší, opřen o deštník. Výpravu doprovázela i služebná (s košíkem vlevo).

Záhadná je postava muže s vycházkovou holí, sedícího vedle Antonína Vrány. Ten totiž do rodiny nepatřil, takže se může jednat buď o některého ze salmovských úředníků z Rájce nebo možná o správce křtinského velkostatku.

Kolem členů výpravy, oblečených v parádních vycházkových oblecích, pózují zaprášené kameníci s baňatými dřevěnými paličkami a také několik místních zvědavých kluků – našich pradědečků. Ty se nám identifikovat nepodařilo, s výjimkou dvojice sedící uprostřed dole. Je to známá křtinská postavička, cukrářský mistr trpasličího vzrůstu Ferdinand Flora, a jeho stejně trpasličí dcera Marie Florová, kterou mnozí z nás pamatují. Na fotografii vypadá velmi dětsky, ale bylo jí asi osm let. Flora krátce na to (v roce 1923) zemřel, jeho osiřelá dcera strávila zbytek dětství ve státním sirotčinci na Lukově, pak se ale vrátila domů do Křtin, kde prožila téměř celý další život a zemřela koncem sedmdesátých let.

Kdybyste na fotografii někoho poznali, budu rád, pokud mne poučíte. Třeba by to pomohlo i s přesnou datací obrázku.

Petr Švenda, kronikář

*Oč horší technická kvalita snímku, o to cennější obsah:
Z návštěvy presidenta republiky na Moravě.
(Také se vám zdá, že oba pánové chodí k stejnému holiči?)*

FEJETON

Houby

Kdybych si měl podle něčeho nastavovat kalendář, aby se mi nepředbíhal, byly by to václavky. S železnou pravidelností se objevují vždy kolem svatého Václava a je na ně spoleh, na rozdíl od většiny jiných rostlin, které si svévolně dělají, co je zrovna napadne. Kupříkladu loni vykvetly 3. září na Bukovském kopci znovu akáty a letos dokonce ještě v půli října kvetly špendlíky. A když se dobře podíváte, možná ještě dnes najdete na zahradě zralou jahodu.

Přesněji řečeno: na václavky spoleh byl, ale po letošku už si tím nejsem tak docela jist. Ne, že by měly zpoždění, to ne. Ony vůbec nenastaly. Jako by jim někdo zakázal růst. Představuju si to tak, že tam někde nahoře mají Andělské ministerstvo pro řízení přírody (AMŘP). A v něm má – mimo jiné – pár kanceláří poměrně významný odbor hub a plísni. Každou chvíli odtud putuje dolů k houbám přípis, že mají začít růst nebo naopak trucovat. Vždycky jsem měl podezření, že vedoucím houbařského odboru musí být svatý Václav, který si, logicky, na svoje václavky pečlivě dohlédne.

Co způsobilo letošní výpadek v dodávkách václavek, můžeme se jen dohadovat. Nesváděl bych to na nedostatek čipů, ani na ukrajinskou válku. Spíše lze podezřívát nějaké dodavatelsko-odběratelské vztahy v oblasti výroby podhoubí. Tam by problémy nastat mohly.

Hned vedle houbařského odboru má totiž na AMŘP své kanceláře neméně důležitý odbor studánek a potůčků. A ten letos vydal alarmující tiskovou zprávu, že nemá koho řídit: studánky i potůčky už dávno vyschly a nové se na trhu objeví snad někdy po vánocích a i to jen v limitované sérii. A kde nejsou potůčky, tam nejsou ani houby.

Je možné, že nebeské grémium konstatovalo, že to hříšné lidstvo už zase vyčerpalo všechny boží dotace pro letošní rok a nezbývá, než nám začít omezovat apanáž, zejména na úseku AMŘP, protože tam nás to bolí nejvíc. A ministerstvo – v rámci šetření – škrtno v rozpočtu vodu. Houbařský odbor musel proto narychlo přeskupit priority: praváky nechal pro letošek ještě tři týdny podmínečně růst, protože jejich výroba byla stejně již v běhu. Aby se neřeklo, že je reforma asociální, dopřál nám také hojnost růžovek a holubinek, protože dobře ví, že je skoro nikdo neshbírá. Ale královna hub, bedla vysoká, byla už jen na příděl a václavky zrušili úplně.

Ostatně, není to nic nového: penicilin je přece také houba a chybí nám v lékárnách už déle, než rok.

Petr Švenda

Vydává Komise pro informatiku Zastupitelstva městyso Křtiny, IČO: 00280429, jako periodický tisk územního samosprávného celku. Zpravodaj vyšel nákladem **300** ks. Občanům Křtin je zdarma distribuován do poštovních schránek. Svoje příspěvky a náměty zasílejte na e-mailovou adresu zpravodaj@krtiny.cz, případně doneste na ÚM Křtiny osobně. Příspěvky nejsou honorovány. Za věcnou správnost příspěvku odpovídá autor. Redakční rada si vyhrazuje právo příspěvku dle potřeby krátit, případně stylisticky upravit nebo nezveřejnit.

Šéfredaktor: Petr Švenda. Tisk: Tiskárna Brázda. Registrováno: **MK ČR E 20584**.

Uzávěrka příštího čísla je **29. února 2024**.